

एतेन युध्यमानस्य यत्तः संयच्छ मे हयान् । ततोऽभ्यवहदव्ययो वैराटिः सव्यसाचिनः ।

यत्रातिष्ठत् कृपो राजन् धोत्स्यमानो धनञ्जयं ।

इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि गोहरणपर्वणि अर्जुनकपसङ्ग्रामे पञ्चपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५५ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तान्यनीकान्यदृश्यन्त कुरूणामुपधन्विनां । संसर्पन्ते यथा मेघा घर्षान्ते मन्दमारुताः ।

अभ्यासे वाजिनस्तस्युः समारूढाः प्रहारिणः । भीमरूपाश्च मातङ्गास्तोमराङ्कुशचोदिताः ।

१०६०

महामात्रैः समारूढा विचित्रकवचोज्ज्वलाः । ततः शक्रः सुरगणैः समारूढ्य सुदर्शनं ।

सहोपायात्तदा राजन् विश्वाश्विमरुतां गणैः । तद्देवयज्ञगन्धर्व्वमहोरगसमाकुलं ।

शुशुभेऽध्वनिर्मुक्तं गहाणामिव मण्डलं । अस्त्राणाञ्च बलं तेषां मनुष्येषु प्रयुञ्जतां ।

तच्च घोरं महद्युद्धं कृपार्जुनसमागमे । द्रष्टुमभ्यागता देवा विमानैः स्वैः पृथक् पृथक् ।

शतं शतसहस्राणां यत्र स्थूणा हिरण्मयी । मणिरत्नमयी चान्या प्रासादमुपधारयत् ।

१०६५

ततः कामगमं दिव्यं सर्व्वरत्नविभूषितं । विमानं देवराजस्य शुशुभे खेचरं शुभं ।

तत्र देवास्तयस्त्रिंशत्तिष्ठन्ति सहवासवाः । गन्धर्व्वी राक्षसाः सर्पाः पितरश्च महर्षिभिः ।

तथा राजा वसुमना बलाच्चः सुप्रतर्दनः । अष्टकश्च शिविष्यैव यथातिर्नङ्गवो गयः ।

मनुः पूरुरघुर्भानुः कृशाश्वः सगरो नलः । विमानन्देवराजस्य समदृश्यन्त सुप्रभाः ।

अग्नेरीशस्य सोमस्य वरुणस्य प्रजापतेः । तथा धातुर्विधातुश्च कुवेरस्य यमस्य च ।

१०७०

अलम्बुषोयसेनानां गन्धर्व्वस्य च तुम्बुरोः । यथाभागं यथोद्देशं विमानानि चकाशिरे ।

सर्व्वदेवनिकायाश्च सिद्धाश्च परमर्षयः । अर्जुनस्य कुरूणाञ्च युद्धं द्रष्टुमुपागताः ।

दिव्यानां तत्र मात्यानां गन्धः पुण्योऽयं सर्व्वशः । प्रससार वसन्तादौ वृक्षाणामिव पुष्पिणोः ।

आतपत्राणि वासांसि ध्वजाश्च व्यजनानि च । तत्र रत्नानि देवानां समदृश्यन्त तिष्ठतां ।

उपाशाम्यद्रजो भौमं सर्व्वं व्याप्तं मरीचिभिः । दिव्यान्गन्धानुपादाय वायुर्योधानमेवत ।

१०७५

प्रभासितमिवाकाशं चित्ररूपमलङ्कृतं । सम्पतद्भिः स्थितैश्चापि नानारत्नावभासितैः ।

विमानैर्विविधैश्चित्रैरूपानीतैः सुरोत्तमैः । वज्रभृच्छुशुभे तत्र विमानस्यः सुरैर्दृतः ।

विभ्रन्मालां महातेजाः पद्मोत्पलसमायुतां । विप्रेक्षमाणो वज्रभिर्नाटयत्सूनुमाहवे ।

इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि गोहरणपर्वणि देवागमने षट्पञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ दृष्ट्वा व्यूढान्यनीकानि कुरूणां पाण्डुनन्दनः । तत्र वैराटिमामव्य पार्थो वचनम ब्रवीत् ।

जाम्बुनदमयी वेदी ध्वजे यस्य प्रदृश्यते । तस्य दक्षिणतो याहि कृपः शारदतो यतः ।

१०८०

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ धनञ्जयवचः श्रुत्वा वैराटिस्त्वरितस्तदा । हयान् रजतसङ्काशान् हेमभाण्डान् चोदयत् ।

आनुपूर्व्या तु तत्सर्व्वं जवमास्थाय चोत्तमं । प्राहिणोच्चन्द्रसङ्काशान् कुपितानिव तान् हयान् ।

स गत्वा कुरुसेनायाः समीपं हयकोविदः । पुनरावर्त्तयामास तान् हयान् वातरंहसः ।

प्रदक्षिणमुपावृत्य मण्डलं सव्यमेव च । कुरून् संभोहयामास मस्यो यानिने तत्त्व वित् ।